
مباحث کاربردی سفته، ضمانت نامه، مبارزه با پولشویی و حقوق بانکی

محمد رضا ایران نژاد
حبیب اله صالح زاده

سرشناسه : ایران نژاد، محمدرضا، ۱۳۵۹-
 عنوان و نام پدیدآور : مباحث کاربردی سفته، ضمانت‌نامه، مبارزه با پولشویی
 و حقوق بانکی
 مشخصات نشر : تهران: جاودانه، جنگل، ۱۳۹۴
 مشخصات ظاهری : ۱۴۴ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۴۱۹-۰
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیپای مختصر
 یادداشت : فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی:
<http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.
 شناسه افزوده : صالح‌زاده، حبیب‌اله، ۱۳۴۷-
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۲۹۱۰۹

عنوان کتاب: مباحث کاربردی سفته، ضمانت‌نامه، مبارزه با پولشویی و
 حقوق بانکی
 مؤلفان: محمدرضا ایران‌نژاد، حبیب‌اله صالح‌زاده
 ناشر: انتشارات جاودانه، جنگل
 ناظر فنی: امین لشکری
 نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۴
 قطع و تیراژ: رقعی، ۲۰۰ نسخه
 قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۴۱۹-۰

تلفن: ۰۶۶۴۸۲۸۳۰-۹-۶۶۴۸۶۱۱۵-۲۱ <http://www.junglepub.org>
 email:// Info@junglepub.org ۰۳۱-۳۳۲۰۳۸۰۰-۹-۳۳۲۰۵۰۶۷

«حق چاپ برای مؤلفان محفوظ است»

فهرست مطالب

پیش‌گفتار

فصل نخست: تعریف سفته، قوانین و مقررات مربوط و نکات کاربردی .. ۱۰

۱۲ روش حقوقی وصول وجه سفته

فصل دوم: عقد ضمان، ضمانت‌نامه بانکی و پرسش‌های مرتبط ۱۳

۱۳ مبحث نخست: عقد ضمان و مباحث پیرامون آن

۱۵ مبحث دوم: ضمانت‌نامه بانکی

مبحث سوم: مواد مهم دستورالعمل ناظر بر ضمانت‌نامه بانکی (ریالی) و نکات

۱۷ کاربردی آن

۳۶ مبحث چهارم: انواع ضمانت‌نامه بانکی

فصل سوم: مبارزه با پولشویی ۴۱

۴۱ مبحث نخست: قانون و آیین‌نامه اجرایی مبارزه با پولشویی

۴۵ مبحث دوم: احراز هویت

۵۴ مبحث سوم: اشخاص سیاسی خارجی

۵۶ مبحث چهارم: کنترل نشانی مشتریان

۵۷ مبحث پنجم: سطح‌بندی فعالیت مشتریان

۵۷ مبحث ششم: اشخاص مظنون

ح ————— مباحث کاربردی سفته، ضمانت‌نامه، مبارزه با پولشویی و حقوق بانکی —————

- مبحث هفتم: واریز بیش از سقف مجاز وجه نقد ۵۸
- مبحث هشتم: بانکداری الکترونیک ۶۱
- مبحث نهم: واحدهای برون‌مرزی مؤسسات اعتباری ۶۳
- مبحث دهم: روابط کارگزاری و شناسایی بانک‌های پوستانه‌ای ۶۳
- مبحث یازدهم: مبارزه با پولشویی در صرافی‌ها ۶۵

فصل چهارم: مباحث و پرسش‌های کاربردی حقوق بانکی ۶۷

- مبحث نخست: عقد صلح ۶۷
- مبحث دوم: عقد رهن ۶۷
- مبحث سوم: اقاله ۷۵
- مبحث چهارم: مدت نگهداری اسناد بانک‌ها و مؤسسات اعتباری ۷۷
- مبحث پنجم: دستگاه‌ها و نهادهای مجاز برای اخذ اطلاعات از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری ۷۹
- مبحث ششم: افتتاح حساب و صدور کارت‌های بانکی ۸۵
- مبحث هفتم: وکالت‌نامه ۸۷
- مبحث هشتم: قراردادهای ۸۹
- مبحث نهم: توقیف اموال و اجرائیه ۹۰
- مبحث دهم: ارتشاء، اختلاس، جعل و خیانت در امانت ۹۴
- مبحث یازدهم: سایر موارد ۱۰۵

ضمایم ۱۱۳

- الف) نمونه فرم سفته ۱۱۳
- ب) نمونه وخواست‌نامه سفته ۱۱۴
- ج) نمونه انواع ضمانت‌نامه بانکی ۱۱۵
- د) نمونه قرارداد رهن کلی (عام) ۱۲۴

منابع و مأخذ ۱۲۹

پیش گفتار

امروزه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، به منظور انجام امور بانکی مشتریان و به ویژه به هنگام اعطای تسهیلات، با سفته (به عنوان تمام یا بخشی از وثیقه) و قراردادهای داخلی (در حکم اسناد لازم الاجرا)، مواجه می‌باشند. پیدایش سفته در گذشته به دلیل خطر انتقال پول از جایی به جای دیگر بوده است. تجار به کمک بانک‌ها در معاملات خارجی و نیز داخلی خود از سفته استفاده می‌کردند و در برابر، کارمزدی برای صدور سفته به نام خود و دریافت مبلغ آن درجایی دیگر به بانک می‌پرداختند. امروزه سفته به عنوان یک سند تجاری، نقش مهمی در اقتصاد و شبکه بانکی کشور ایفا می‌کند. بدیهی است که استقبال نظام بانکی به این قبیل اسناد، از عوامل اساسی اعتبار و رواج آن‌ها به شمار می‌رود. از سوی دیگر، بانک‌ها به منظور ارائه خدمات بانکی رقابتی، می‌بایست درخواست مشتریان برای صدور انواع ضمانت‌نامه را اجابت نمایند. بنابراین، یک سوی سفته، قراردادهای بانکی و ضمانت‌نامه‌ها، مشتریان و طرف دیگر این اسناد، بانک‌ها می‌باشند. البته لازم به ذکر است که موارد کاربرد سفته، محدود به بانک‌ها نیست و آحاد مردم، برای انجام امور تجاری یا به منظور ضمانت در برخی از مراودات روزمره، از سفته استفاده می‌نمایند. درخواست صدور ضمانت‌نامه بانکی از سوی مشتریان نیز برای انجام امور

تجاری، شرکت در مناقصه و مزایده‌های دولتی و خصوصی، ارائه به برخی سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی و خصوصی و... می‌باشد. لذا با توجه به اهمیت و نقش این ابزار از بعد آثار اقتصادی، حقوقی و اجتماعی در جامعه، از دید نگارندگان این مجموعه، آشنایی با قوانین و مقررات موضوعه، روش‌ها و عرف موجود و برخی نکات کاربردی، ضروری است. از دیگر موارد مهم که بانک‌ها و مؤسسات اعتباری باید به آن توجه ویژه داشته باشند، موضوع مبارزه با پولشویی است که در سال‌های اخیر، مورد توجه مقامات نظارتی و شبکه بانکی کشور قرار گرفته است. بنابراین، آشنایی با این مفهوم و قوانین و مقررات کاربردی آن، از دیگر موارد ضروری و کاربردی در شبکه بانکی کشور است. بدیهی است مخاطبین و بازار هدف این مجموعه علمی- کاربردی، کلیه آحاد جامعه و به ویژه کارمندان شعب، ادارات حقوقی و بازرسی بانک‌ها، وکلا و کارشناسان رسمی دادگستری و قضات می‌باشند. از این رو تلاش نگارندگان بر این بوده است که در فصل اول، خوانندگان با مسائل قانونی و برخی نکات کاربردی سفته آشنا شوند. در فصل دوم، مقررات مربوط به ضمانت‌نامه‌های بانکی و عقد ضمان و موارد مهم مرتبط، بحث می‌شود. فصل سوم به بیان نکات مهم قانون و مقررات مبارزه با پولشویی و سایر قوانین و مقررات مرتبط می‌پردازد و در فصل پایانی، در خصوص برخی نکات کاربردی حقوق بانکی، بحث خواهد شد.

در پایان لازم می‌دانم به خاطر راهنمایی‌ها و توصیه‌های ارزنده استاد و دوست گرامی، سرکار خانم فریده تذهیبی که الفبا و مفاهیم علمی و تجربی ضمانت‌نامه و مبارزه با پولشویی را از ایشان آموختم و ما را در نگارش فصول مربوط به این دو موضوع مهم، همراهی نمودند، قدردانی نمایم. همچنین لازم می‌دانم از آقای شهرام قاسم خانی، دوست و همکار محترم بانک ملت، به دلیل ارائه نظرات کارشناسی در خصوص برخی مطالب مرتبط با شعب، صمیمانه قدردانی نمایم.

از کلیه عزیزانی که این مجموعه ناچیز را مطالعه می‌نمایند، صمیمانه خواستار ارائه نظرات و انتقادات سازنده می‌باشیم. امید است با مطالعه این کتاب، آمار خطاهای شبکه بانکی و اقدامات ناشی از ضعف دانش حقوقی آحاد مردم، کاهش و شاهد روند نزولی تشکیل پرونده‌های حقوقی و کیفری در محاکم باشیم.

و من ... توفیق

محمدرضا ایران‌نژاد

حبیب‌اله صالح‌زاده

www.ketab.ir